

De 4-daagse

Tijdens de verzamelbeurs van zondag 25 juni in Eerde laat Jan Hendriks uit Elst zijn verzameling over de Nijmeegse Vierdaagse zien. Jan is lid van de verzamelvereniging Samzam uit Friesland. Zij stimuleren het houden van tentoonstellingen. Zijn verhaal staat ook op www.moetjekijken.nl.

Al 38 keer liep Jan de Vierdaagse van Nijmegen. Toch heeft hij niet al die jaren alles verzameld over de Vierdaagse. Hij is pas begonnen met verzamelen toen hij in 2003 in het ziekenhuis lag en van een vriend een tegeltje kreeg met daarop de Elster toren. Op de achterkant stond een bemoedigende tekst geschreven en de afspraak weer samen te gaan trainen voor de volgende Vierdaagse. Toen hij beter was besloot Jan om alle tegeltjes van de Vierdaagse te gaan verzamelen. Hij kocht er 6 bij het bondsbureau van de KNBLO en ging verder op zoek op rommel- en antiekmarkten. Een tijdje later besloot hij om niet alleen de tegeltjes, maar ook de bordjes te gaan verzamelen. Via een oproep in de krant kwam hij in contact met de heer Banning uit Huizen een enthousiaste verzamelaar van alles wat met de Vierdaagse te maken heeft. Die wist hem ook enthousiast te maken voor andere verzamelitems. Hij heeft vele jaren een heel fijn contact gehad met de inmiddels overleden heer Banning. Ze ruilden spulletjes en hij kreeg ook vooral veel informatie over alles wat er verzameld kan worden. Tijdens de 100ste Vierdaagse heeft de Stichting Nijmeegse Vierdaagse een tentoonstelling gehouden over 100 jaar Vierdaagse. Veel spulletjes van de tentoonstelling waren uit de verzameling van de heer Banning afkomstig. Nu verzamelt Jan alles wat met de Vierdaagse van Nijmegen te maken heeft. Bij de kraampjes tijdens de Vierdaagse is het voor hem moeilijk om een keuze te maken.

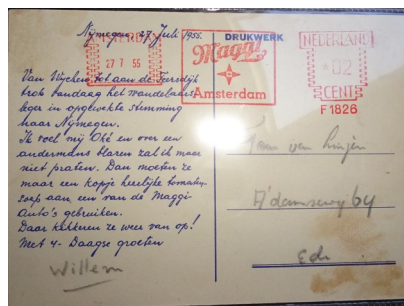
Jan begon in 1968 op zijn 16e met het lopen van de Vierdaagse. Van 1973 t/m 1981 kwam het niet uit om mee te lopen door studie en werk. Vanaf 1982 heeft hij steeds meegelopen. Tot 2003 had hij alleen zijn medailles en een diploma bewaard (in 1972 niet de reglementaire afstand gelopen). De rest is allemaal weggegooid.

Wat er langs de route allemaal werd weggegeven nam hij niet eens aan, "die prullaria, wat moet ik ermee". Daar heeft hij wel spijt van. Nu heeft hij mappen vol met inschrijfbewijzen, programmaboekjes, reglementen en zelfs misdiensten van diverse jaren, maar dan later weer bij elkaar verzameld. Hij komt er nu pas achter wat er allemaal is weggegooid. Van voor de oorlog is er amper nog iets te vinden.

Voor zover hij weet heeft hij alle tegeltjes compleet. Over de bordjes twijfelt hij nog een beetje. Hij heeft daarom enkele plaatsen leeg gelaten zodat hij er nog bordjes tussen kan hangen. Van 1933 t/m 1936 heeft hij een serie bordjes in een kleiner formaat. In 1935 werd een iets groter bordje gratis weggegeven. Hij heeft dit bordje alleen in blauw. Hij heeft in totaal 83 bordjes. Van 1936 en 1937 heeft hij de bordjes in blauw en rood, maar hier zou ook een groen bordje van kunnen zijn. Tijdens WOII werd er geen Vierdaagse gehouden. In 1946 werd er voor het eerst weer gewandeld, maar van '46 en '47 heeft hij geen bordjes. Het laatste bordje is uitgegeven in 1970. Op ieder bordje staat het jaartal en steeds een andere afbeelding. Vanaf 1950 zijn er elk jaar 3 kleuren uitgegeven en van '52 t/m '56 en in '69 en '70 zelfs 4 kleuren.

Jan heeft nu bijvoorbeeld ook een zeer grote verzameling ansichtkaarten van de Vierdaagse. Hij denkt dat het er ongeveer 700 zijn. Hij is vooral nog op zoek naar de speciale Maggikaarten die tussen 1951 en 1958 gratis werden weggegeven aan deelnemers van de Vierdaagse. De kaarten waren al voorbedrukt met een tekst en er zat een stempel op voor de portokosten. De deelnemer hoefde alleen nog een adres in te vullen en zijn naam onder de tekst te zetten om de kaart op te sturen. Toen Jan alleen nog maar van het bestaan van deze kaarten wist vroeg hij er eens naar bij een ansichtkaarten handelaar. Die gaf hem een map en Jan haalde er 6 kaarten uit. Daarna vroeg de handelaar of hij de rest allemaal al had. Jan had er niet meer gevonden. Aan de voorkant zijn de kaarten namelijk bijna niet te herkennen. Er staat niet op dat ze van de Vierdaagse of van Nijmegen zijn. Er zaten veel meer van deze kaarten in die map. Omdat deze kaarten gratis werden weggegeven zijn er ook heel veel weggegooid. Iedere dag kreeg iedere deelnemer een nieuwe kaart. Jan heeft 25 van de 32 kaarten in zijn bezit.

Het is niet meer op te noemen wat Jan allemaal verzamelt van de Vierdaagse. Hij heeft asbakken, bierglazen, buttons, flesopeners, keycords, lepeltjes, lucifermerken, medailles, mokken, speelkaarten, stickers, vingerhoedjes, wijnflessen, en nog veel meer. Hij heeft ook al heel veel bijzondere items. Zoals bijvoorbeeld diverse speldjes van het Vierdaagse comité, internationale herdenkingsborden, speldjes van Japanse wandelaars, zelfs een penning uit 1909 (het eerste jaar van de Vierdaagse) en een medaille van de nood Vierdaagse die aan het begin van de oorlog werd gehouden. Na zijn tentoonstelling op de 50+ beurs kreeg hij een bijzonder boek over een wandelaar die van 1924 t/m 1933 10 keer de Vierdaagse had meegelopen. De man was boekbinder en had zelf een boek gemaakt met allerlei krantenknipsels en routekaartjes.

Nu verzamelt de hele familie mee voor Jan. De kleinkinderen staan langs de route in een semi-militair tenue en met een pet in de hand. Daar wordt dan van alles ingegooid door militairen, o.a. stickers en badges. Zijn zoon van 36 loopt voor de 24e keer de Vierdaagse. In 2016 bij de 100e Vierdaagse heeft hij speciaal voor zijn vader de 55 km gelopen, zodat hij ook alles van die afstand aan de verzameling toe kon voegen. Hij heeft zelfs een gedeelte van de route gelopen op speciaal voor de 100ste Vierdaagse ontworpen schoenen.

Verzamelbeurs

Als u meer van deze verzameling wilt zien of weten, kom dan op zondag 25 juni naar de verzamelbeurs in Eerde. Daar laat Jan Hendriks zijn verzameling over de Nijmeegse vierdaagse zien. Als u nog iets heeft voor Jan breng het dan mee, of neem contact met hem op via telefoon 06 - 2151 5636 of e-mail hendrikslivno@hotmail.com.

Door Hannie van Duijnhoven, secretaresse van de afdeling Zuid Nederland van De Verzamelaar